

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DP002 Бізнес-планування Business Planning
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фахова передвища
Семестр	2 семестр
Кафедра/Циклова комісія	Економіки, управління та адміністрування
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування у фахівців комплексу професійних знань щодо загальної технології розробки бізнес-плану та проведення необхідних техніко-економічних розрахунків, а також вмінь та навичок добирати методи та способи, які використовують в процесі розробки бізнес-плану. Вивчення курсу передбачає освоєння інструментарію розробки бізнес-плану, створення комплексних моделей розвитку підприємств, моделювання потоків грошових коштів, ресурсів та продукції, визначення ймовірності досягнення запланованих результатів діяльності, здійснювати презентацію бізнес-плану та поводити його експертизу.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=460
Мова викладання	Українська
Лектор курсу	Харченко Світлана Вікторівна, викладач вищої категорії Канали комунікації зі студентами: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: kharchenko.s.w@gmail.com Messenger: https://www.facebook.com/svitlana.kharchenko.33
Місце дисципліни в освітній програмі	
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	Здатність ідентифікувати інформацію та усвідомлювати проблеми предметної області, базові засади функціонування сучасної економіки. Здатність обирати та застосовувати положення нормативних і правових актів чинного законодавства для якісного виконання завдань та обов'язків професійної діяльності. Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники господарюючих суб'єктів. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання.

	<p>Здатність планувати діяльність суб'єктів господарювання в умовах мінливого середовища.</p> <p>Здатність виконувати завдання, пов'язані з функціонуванням системи управління суб'єктів господарювання.</p> <p>Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів.</p> <p>Здатність самостійно виявляти проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення</p>
Перелік програмних результатів навчання	<p>Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання професійних завдань.</p> <p>Проявляти ініціативу та підприємливість щодо розвитку підприємства (підрозділу).</p> <p>Володіти економічною термінологією, оперувати категоріями, поняттями предметної області соціально-економічних систем різного рівня.</p> <p>Використовувати нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.</p> <p>Планувати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.</p> <p>Розв'язувати професійні завдання з організації діяльності підприємства (підрозділу).</p> <p>Володіти методами й інструментарієм для виконання управлінських рішень щодо функціонування підприємств (підрозділу).</p> <p>Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань</p>
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	<p>Загальна кількість годин – 90</p> <p>Кількість кредитів – 3</p> <p>Кількість лекційних годин – 22</p> <p>Кількість практичних занять – 23</p> <p>Кількість годин для самостійної роботи студентів – 45</p> <p>Форма підсумкового контролю – залік</p>
Методи навчання	<p>Вербальний метод; пояснювально-демонстраційний метод; метод проблемного викладання; репродуктивний метод; робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації).</p>
Зміст дисципліни	
Тема 1. Сутність бізнес-планування підприємницької діяльності	<p>Цілі, зміст, етапи, інструментарій бізнес-планування підприємницької діяльності. Місце планування у структурі управлінської діяльності. Принципи бізнес-планування. Роль і місце бізнес-плану в системі планування роботи підприємства. Бізнес-план. Класифікація бізнес-планів. Фактори впливу на зміст та структуру. Структура бізнес-плану. Вимоги до стилю написання та оформлення.</p>

Тема 2 Підготовча стадія розробки бізнес-плану	Бачення, філософія та стратегія бізнесу. ДНК бізнес-ідеї. Ядро бізнесу. Логіка процесу стратегічного планування. Оцінка сприятливих зовнішніх можливостей та загроз бізнес-планування. Конкурентоспроможність суб'єкта підприємницької діяльності. Оцінка внутрішніх факторів реалізації бізнес-плану. Матриця SWOT-аналіз проекту. Місія та цілі (завдання та проекти) суб'єкта підприємницької діяльності. Тактика реалізації підприємницького проекту.
Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану. Презентація та експертиза бізнес-плану	Мета та цілі розробки бізнес-плану. Функції розробки бізнес-плану. Логіка та послідовність розробки бізнес-плану. Джерела інформації для розробки бізнес-плану. Формування інформаційного поля бізнес-плану. Загальна методологія розробки бізнес-плану. Етапи розробки бізнес-плану. Презентація бізнес-плану. Методологічні основи експертизи бізнес-плану.
Тема 4. Галузь, суб'єкт підприємницької діяльності та його продукція	Загальна характеристика суб'єкта підприємницької діяльності та його продукції (послуг). Опис базових галузевих параметрів Дослідження ринку. Методи прогнозування обсягів продаж
Тема 5. Діагностика конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності	Сутність конкурентного середовища та його складові. Методика діагностики конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності. Оцінювання конкурентних сил та визначення типу ринку. Оцінювання інтенсивності конкуренції. Аналіз конкурентних позицій суб'єкта підприємницької діяльності на ринку.
Тема 6. План маркетингу	Завдання та логіка розробки маркетинг- плану. Стратегія маркетингу. Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу. Прогнозування обсягів продаж
Тема 7. Виробничий план	Цілі та завдання виробничого плану. Структуру виробничого плану. Технологія виробництва. Виробнича програма суб'єкта підприємницької діяльності. Формування матеріально-технічної бази. Нормування ресурсного забезпечення бізнес-плану.
Тема 8. Організаційний план	Завдання організаційного плану. Структура організаційного плану. Вибір організаційної структури та визначення потреб в управлінському персоналі. Календарний план-графік реалізації підприємницького проекту.
Тема 9. Фінансовий план. Оцінка ефективності реалізації бізнес-проекту	Значення, зміст та технологія розробки фінансового плану. Основні табличні форми фінансового плану. Очікуванні фінансові коефіцієнти.
Тема 10 Оцінка ризиків проекту та управління ними	Ризики. Види ризиків. Методика оцінювання впливу комерційних ризиків та напрями їх мінімізації.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Підсумкова оцінка за умови заліку виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Усна відповідь	5
Виконання завдань на семінарах (9 пр.р.)	45
Модульні контрольні роботи (2 к.р.)	20
Презентація бізнес-ідеї	10
Сертифікат онлайн-курсу	10
Техніко-економічне обґрунтування бізнес-ідеї (підготовка бізнес-плану)	10
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Бескровна Л.О. Бізнес-планування підприємства. Навчальний посібник, 2012 – 124 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_180_21962026.pdf
2. Бізнес-планування підприємницької діяльності : Навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. - 264 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2057_17817213.pdf
3. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. / С.М. Макаренко, Н.М. Олійник. Херсон: ТОВ «ВКФ«СТАР-ЛТД», 2017. - 224 с URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_729_66428052.pdf
4. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства : Навч. посіб. / А.Ф. Бурик. – К. : ЦУЛ, 2018. – 260 с.
5. Верланов Ю.Ю., Верланов О.Ю. Бізнес-планування: теорія та практика. 2014.- 244 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1984_24962584.pdf
6. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2019. - 272 с.
7. Должанський І.З., Загорна Т.О. Бізнес-план: технологія розробки. Навчальний посібник. 2-е видання. К.: ЦУЛ. 2019. - 384 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannja_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf

8. Ідеї для мікро-бізнесу. Практичні поради. URL: <http://volodymyrrada.gov.ua/wp-content/uploads/2020/07/ideyi-dlya-mikrobiznesu-2.pdf>
9. Лаврів Л. А. Планування діяльності організації : навч. посіб. / Л. А. Лаврів. – Тернопіль : Крок, 2015. – 320 с.
10. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємств. 2015. – 267 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1928_50257879.pdf
11. Карпов В. А. Планування та аналіз підприємницьких проєктів : навч. посіб. / В. А. Карпов. – 10 Одеса : ОНЕУ, 2015. – 243 с.
12. Македон В.В. Бізнес-планування. Навчальний посібник, 2009. — 236 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1340_36766043.pdf
13. Марченко О. І. Планування діяльності підприємства. Практикум : навч. посіб. / О. І. Марченко, Г. Б. Погріщук, В. Л. Фесюк. – Тернопіль : Економічна думка, ТНЕУ, 2015. – 458 с.
14. Михалюк Н. І. Планування діяльності підприємств : навч. посіб. / Н. І. Михалюк. – К. : Ліра-К, 2015. – 620 с.
15. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua>.
16. Офіційний сайт Кабінету міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>
17. Статистична звітність емітентів України URL: <http://www.smida.gov.ua/db/emitent>.
18. Конституція України URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
19. Регіони України: статистичний щорічник URL: www.ukrstat.gov
20. Педько А. Б. Основи підприємництва і бізнес культури : навч. посіб. / А. Б. Педько. – К. : ЦУЛ, 2019. – 168 с.
21. Стратегія підприємства: зміна парадигми управління та інноваційні рішення для бізнесу : колект. монографія / [Наливайко А. П. та ін.]; за ред. проф. А. П. Наливайка ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". К. : КНЕУ, 2015. 398 с.
22. Тарасюк Г. М. Управління плануванням діяльності підприємства: теоретичні та практичні аспекти : монографія / Г. М. Тарасюк. – Житомир : ЖДТУ, 2015. – 292 с.
23. *Business Planning Guide: Practical Application for SMEs. Published by the Professional Accountants in Business Committee.* URL: <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/business-planning-guide-pr.pdf>
24. Djankov, S., & Murrell, P. (2002). *Enterprise Restructuring in Transition: A Quantitative Survey.* *Journal of Economic Literature*, 40(3), 739-792. Retrieved June 21, 2020, from www.jstor.org/stable/3217109
25. *Identifying and Spurring High-Growth Entrepreneurship: Experimental Evidence from a Business Plan Competition.* *American Economic Review* 2017, 107(8): 2278–2307 <https://doi.org/10.1257/aer.20151404>
26. *INTRODUCTION TO BUSINESS PLANNING.* June 2011. URL: https://businessfirst.com.mt/en/planning/documents/business_planning_guidelines.pdf
27. *Management and business plan.* 2018. URL: https://www.researchgate.net/publication/328791863_Management_and_business_plan
28. *The business competition that worked.* *American Economic Association.* 2017. URL: <https://www.aeaweb.org/research/nigeria-business-plan-competition-entrepreneurship-employment-innovation>